

"Vanemad saatsid Tartust lapse võistlema ja ta oleks peaaegu surma saanud!"

Pärnu jõel valitseb kaos

Märt Pilme
reporter

Eno-Gerrit Link
veebilehe toimetaja

Joosep Laik
reporter

24. august 2018, 20:30

Pealtnägija saadetud videost on näha, kuidas sõudja ja lõbusõidualuse kokkupõrkest jäi puudu heal juhul vaid meeter.

FOTO: Kuvatõmmis

- "Ma ei saanud aru, kas see on võistlussõit või nad sõidavad niisama, sest treeningud käivad iga päev. Alles lähemale jõudes sain aru, et nad tulevad täie hooga," seletas kapten.
- Rääkis, et mingi kellaaeg oli olnud vale ja siis kapten avastas (rõhutas valjuhäälselt, M. P.) ennast sõudjate keskelt. No kuulge ..." rääkis treener ärritunult. "Ma ei tea. Kas ta on pime või?"
- Väli teatel on edaspidi Pärnu jõel võistlusi korraldada üliiraske, kuna veeliiklus aina tiheneb. "Emajõge saab võistlusteks kinni panna, Viljandi järve samuti, aga Pärnu jõge mingil põhjusel mitte," nentis Väli.

"Vanemad saatsid Tartust lapse võistlema ja ta oleks peaaegu surma saanud!" Nii rääkis Pärnu sõudeklubi sportlane Nora Kүүts suvepealinna jõel juhtunud intsidendist noorte ja alla 23aastaste meistrivõistlustel, kus lõbusõidulaev sattus võistlusrajale. Nüüd jättis Eesti sõudeliit juhtunu pärast sellele nädalavahetusele planeeritud Eesti meistrivõistlused Pärnus sootuks ära ja mõõduvõtt toimub hiljem tõenäoliselt Viljandis.

Veesõidukid on siinsel jõel treenivatele ja võistlevatele sõudjatele juba pikalt pinnuks silmas. Küll kaatri- ja jetiomanikud, kes ei pea lugu sõudevõistluste korraldajate keeldudest ja kihutavad võistlusrajal liikuvate paatide vahel, nüüd siis mitu korda suurem lõbusõidulaev.

Selle kapteni Tiit Tõniste sõnutsi juhtus intsident puuduliku infovahetuse tõttu. Laevajuhi jutu järgi oli tal sõudjate startide graafik ja korraldajate telefoninumber, kuid pidevat sidet ei peetud.

"Enne laeva väljumist kell 16 rääkisime tund aega varem telefonis, et start on kell 16.15, ja nad küsisid, kas jõuan selle ajaga Papiniidu sillani. Ütlesin, et kui panen täiskäigu peale, siis jõuan," rääkis kapten.

Niisuguse teadmisega Tõniste sõitiski Kesklinna silla kõrvalt kailt välja. Kapten rääkis, et nägi sõudekanali juures nelja paati vastu tulemas. "Ma ei saanud aru, kas see on võistlussõit või nad sõidavad niisama, sest treeningud käivad iga päev. Alles lähemale jõudes sain aru, et nad tulevad täie hooga," seletas kapten.

Kapteni seletuse järgi sõitsid ülejäänud sõudjad paralleelselt, äärmine kaldus kalda poole. Tõniste ütles, et võttis hoo maha ja hoidis paremale. "Nägin, et mahume üksteisest mööda. Napilt, aga mahume," lausus ta.

"Kirjutasin ka juhatusele, et kui keegi küsib, miks see juhtus, siis kehitan õlgu," oli sõudeliidu peasekretär Robert Väli nõutu. "Kõik oli kokku lepitud. Kui laevakapten või keegi teine räägib, et kellajad oli kokku leppimata, siis see ei oma tähtsust. See oli ju teada, et finaalsõidud algavad kell 16 ja lõppevad 19.15. Intervall on 15 minutit, järelikult tuleb kõik see aeg olla ülimalt tähelepanelik."

Väli kinnitas, et võistlustel ei ole muid kindlaid kellaaegu peale alguse ja lõpu, sest iga start võidakse tagasi kutsuda, kuna toimus valestart või, mida juhtub väga tihti, tuleb mõni veealus, mis tekitab laine ja rikub stardi.

Tõniste arvates saanuks ohtlikku olukorda ennetada parema infovahetusega. "Paar nädalat tagasi oli jõel suur jetivõistlus. Siis andsid korraldajad mulle raadiojaama ja startidest anti teada. Võistlussõidu ajaks oli jõgi kinni ja kui see lõppes, lasti kõik soovijad läbi. Sõudevõistlusegi ajal võiks korraldajad nii stardipaigas kui finišis liikluse korraks kinni panna. Nii oleks turvaline, sest liiklus jõel on aastate jooksul tihedamaks läinud," pakkus kapten.

Veeteede amet (VTA) on kooskõlastanud tänava Pärnu jõele kavandatud võistlused tingimusel, et korraldaja tagab võistlejate, pealtvaatajate ja veeliikluse

turvalisuse. "Eesti sõudeliit peab tagama, et võistlus oleks ohutult ja reeglipäraselt korraldatud," ütles VTA pressiesindaja Jane Niit.

Lõbusõitjad uputavad jõel kihutades sõudjate kaatreid.

FOTO: Tatjana Jaanson

VTA saadab enne võistlusi välja navigatsioonihoiatuse, mida väikelaevajuhid peavad jälgima. "Kuna Pärnu jõelgi kehtib liiklejatele rahvusvaheline laevakokkupõrgete vältimise eeskiri, pole me näinud vajadust lisaregulatsioone luua," lausus Niit.

Nii Väli kui ka OÜ Lõbusõidu esindaja Kristo Saarmann väitsid 21. augustil ilmunud Pärnu Postimehe artiklis "Pärnu jõel sõudekanalisse paarutanud lõbusõidulaev oleks noore sportlase peaaegu alla ajanud", et laeva ja võistluste organiseerijate vahel oli liiklemine kokku lepitud. Kuid Saarmanni sõnutsi algas mõõduvõtt varem.

"Paraku selgus kurb tõsiasi, et start oli antud varem kui kokku lepitud, ja millalgi avastas kapten ennast koos laevaga keset sõudjaid olevat," nentis Saarmann.

Õnneks võttis kapten Saarmanni sõnutsi kiiresti vastu otsuse kiirust vähendada ja tõmbas võimalikult kalda äärde, kui nägi enda poole tulemas sõudjat, kes ilmselgelt oli juba väljunud talle ette nähtud koridorist.

Saarmann tõdes, et selles intsidendis ei ole üht kindlat süüdlast: süü jaguneb nii korraldajatel kui ka nende vahel.

Väli lisas, et neli–viis korda aastas Pärnu jõel toimuvate sõudevõistluste distants on tähistatud iga 250 meetri tagant suurte markeritega, millel distantsi tähised. Markerid asuvad mõlemal pool rada. "Peale selle on mõlemas distantsi otsas suured oranžid poid, mis markeerivad soojendus- ja mahasõiduala, ning veel lainetust keelav märk," loetles sõudeliidu peasekretär. "Need asjad peaksid kõikidele veeliiklejatele andma selge signaali, et midagi toimub."

Teadaolevalt on Pärnu jõe laius Pärnu linnas 320 meetrit. See peaks olema küllalt lai, et eeskirjade järgi liigeldes veesõidukid ära mahutada.

FOTO: Mailiis Ollino

Pärnu sõudeklubi treeneri Ingrid Võsu sõnutsi on Saarmanni väide, et sportlane sõitis rajalt välja, häbematu. "See fakt on vale!" põrutas Võsu, kelle ütlust mööda vähemalt sadakond tunnistajat nägi, et see ei olnud nii. "Pugeda seal seaduste taha, et jõge ei tohi kinni panna ... mina olen sellega nõus. Aga on üks asi, mis pole ühtegi seadusse kirjutatud – inimlikkuse faktor."

Võsul ajasid Saarmanni ülejäänudki ütlused harja punaseks. "Rääkis, et mingi kellaeg oli olnud vale ja siis kapten avastas (rõhutas valjuhäälselt, M. P.) ennast sõudjate keskelt. No kuulge ..." rääkis treener ärritunult. "Ma ei tea. Kas ta on pime või?"

Pärnu sõudeklubi sportlane Nora Küüts soovis Saarmannilt juhtunu kohta aru pärida ja saatis talle e-kirja. Kuna 24 tunni jooksul vastust ei tulnud, otsustas talle helistada. Kõnele vastanud Saarmann ei olnud ilmselt e-kirja lugenud ja palus sisu Küütsil ette kanda.

"Selgitasin talle siis laupäevast intsidenti ja juulis toimunud Balti matši, kus laev sõitis kahel korral sportlaste sekka. Ütlesin talle, et mind häiris, kuidas ta 21. augustil ilmunud Pärnu Postimehe artiklis valetas kellaegade kohta, mille peale ta läks väga endast välja," kinnitas Küüts. "Ta ütles, et tema ülesanne ei ole vastutada sportlaste või sõudjate turvalisuse eest. Seejärel ta ägestus ja ütles, et ei pea talle vastuseid andma, ning pani toru ära."

Küütsi pani imestama, kuidas üks ettevõtte ei tunne sportlaste ees mingit vastutust. Peale selle pole sõuderahvas kuulnud laevakaptenit vabandust palumas seepärast, et ta peaaegu ajas 16aastase poisi alla. "Nüüd on juba kolmel korral sportlaste elu otseselt ohtu pandud," nentis sõudja.

Välil on laevast ja kaptenist kahju. "Tema on sõudjatele kõige väiksem probleem, ta ei tekita lainet. Isegi kui kiiresti sõidab," kinnitas ta. "Probleem on aina suurenev kaatrite ja jettide hulk. Kusjuures jetid ei tohi kahe silla vahel üldse sõitagi! Meiesugusel MTÜ-l ei ole lihtsalt võimu neljakilomeetrit kallast valvata. Suudame vaid distantsi otstes korra tagada: meil on seal marssalid väljas. Üldiselt on asjad läinud viisakalt: marssal tõstab lipu ja annab ruuporiga märku, et siin toimuvad võistlused."

Nüüd lükkusid täiskasvanutele ja veteranidele mõeldud meistrivõistlused edasi. Suure tõenäosusega toimuvad need 8.–9. septembrini Viljandis. "Otsus sündis

väga raskelt. Rippusin eile (neljapäeval, M. P.) 12 tundi järjest toru otsas," tunnistas sõudeliidu peasekretär. "Kuupäevad on veel lahtised, kuna osa mehi on MMil."

Väli teatel on edaspidi Pärnu jõel võistlusi korraldada üliiraske, kuna veeliiklus aina tiheneb. "Emajõe saab võistlusteks kinni panna, Viljandi järve samuti, aga Pärnu jõge mingil põhjusel mitte," nentis Väli. "Pärnu oli ainuke võimalik koht, kus kahe kilomeetri pikkused võistlused maha pidada."

Gerli Kõiv,**Pärnu linnavalitsuse kommunikatsioonispetsialist:**

"Võistluste korralduse ja turvalisuse eest, olgu need maismaal, vees või õhus, vastutab ürituse korraldaja. Linnavalitsusele aprillis esitatud avalike ürituse korraldamise taotluses on toodud, et sõudevõistlused Pärnu jõel kooskõlastatakse nii politsei kui ka veeteede ametiga ning paigaldatakse liiklusmärgid. Mõlemasse distantsi otsa pannakse mootorpaadiga valvama marssalid ehk korrapidajad. Veesõidukite liiklust Pärnu jõel reguleerib veeteede amet.

Sõudmiskultuur Pärnus on ja jääb tähtsale kohale ning linnavalitsus kindlasti soovib, et see jätkuks.

Loodame väga, et korraldajad suudavad võistlustel osalejate ohutuse tagada.

Teadaolevalt on Pärnu jõe laius Pärnu linnas 320 meetrit. See peaks olema küllalt lai, et eeskirjade järgi liigeldes veesõidukid ära mahutada.

Linnavalitsus plaanib edaspidi rohkem tähelepanu pöörata sellele, kuidas Pärnu jõel võistluste ajal korraldajad osalejate turvalisuse tagavad."